

Tiyatro - 5

1. **Vladimir:** Elden bir şey gelmez.

Estragon: Ne kadar uğraşsan boşuna.

Vladimir: Kişi neyse odur.

Estragon: Kıvranmaya gerek yok.

Vladimir: Özü değişmez insanın.

Estragon: Yapacak bir şey yok.

Bu parçadaki şahıslarla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) İnsanın aslının değişmeyeceği üzerinde durmuşlardır.
- B) Çabalamaya değer bir şey olmadığını vurgulamışlardır.
- C) Yabancılık ve amaçsızlık duygusuna kapılmışlardır.
- D) Çaresizliklerini ve acizliklerini dile getirmişlerdir.
- E) Varoluşlarını sorgulamadan kabullenmişlerdir.

2. **L. Andreyevna** — Vişne bahçesi satıldı mı?

Lopahin — Satıldı.

L. Andreyevna — Kim aldı?

Lopahin — Ben. (Bir sessizlik) (L. Andreyevna ezilmiştir. Koltuğa ve masaya tutunmasa düşecektir. Varya belinden anahtarları çıkarır; yere, konuk odasının ortasına fırlatır, çıkar.)

Lopahin (*Devamla*) — Ben satın aldım. Durun baylar, rica ederim, başım dönüyor, konuşamıyorum. (Güler.) Mezata gittik, baktık. Deriganov gelmiş bile. Leonid Andreyiç'te sadece bir on beş bin vardı. Deriganov borcun üstüne hemen bir otuz bin sürdü. Baktım iş böyle, sen misin, kırk bin dedim. O kırk beşe yükseltti. Ben elli beşe. O, uzun sözün kisası, beş beş yükseltiyor, ben on on... Eh, sonunda bende kaldı. Borcun üstüne doksan bin verdim, bende kaldı. Vişne bahçesi artık benim. Benim! (Kahkahalarla güler.) Tanrı'm, vişne bahçesi artık benim oldu! Konuşun; aklın başında değil, gördüklerin hep düş, deyin. (Tepinir.) Üstüme gelmeyin! Babamla dedem mezarlarından başlarını kaldırıp da olup biteni görselerdi o sümsük, yarı cahil Yermolaylarının, kışın çıplak ayakla seyirten Yermolay'ın, dünyada bir eşi daha bulunmayan çiftliği satın aldığını görselerdi... Dedemle babamın köle olduğu, mutfağına bile giremedikleri çiftliği satın aldım. Uykudayım. Bu gördüklerim, düş, hayal... Bilinmezliğin karanlığıyla kaplı imgelemin bir oyunu bu. (Anahtarları yerden alır, sevgiyle gülümseyerek) Anahtarları fırlatıp attı, artık buranın sahibesi olmadığını göstermek istiyor. (Anahtarları şingirdatır.) Eh, hepsi bir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi belirgin değildir?

- A) Yer (mekân)
- B) Zaman
- C) Dramatik örgü
- D) Kişiler
- E) Çatışma

3. (La Fleche, Harpagon'un oğlunun uşağıdır. Harpagon onu hırsızlıkla suçlamakta ve üstünü aramaktadır.)

La Fleche: Bu cimrilerin topunun birden canı cehenneme!

Harpagon: Kimin canı cehenneme dedin?

La Fleche: Cimrilerin.

Harpagon: Kimmiş o cimriler?

La Fleche: Korkunç, aşağılık kişiler!

Harpagon: Kimmiş onlar?

La Fleche: Siz ne diye alınıyorsunuz canım?

Harpagon: Ne diye alınırsam alınırım.

La Fleche: Size mi söyledim sandınız?

Harpagon: Ne sanırsam sanırım! Sen kime cimri diyorsun, onu söyle bana.

La Fleche: Kime mi diyorum?.. Kûlahıma diyorum.

Bu oyunda komedyanın,

- I. Konular günlük hayattan alınır.
- II. Kişiler, çocuklukla halk tabakasından kimselerdir.
- III. Çirkin sayılan olaylara, kaba sözlere sahnede yer verilir.

özelliklerinden hangileri görülmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. **Jan:** (Uslu okul kızı gibi iskemleye çöker.) Anlaşıldı komutanım.

Robert: Bu efendiyle üç arkadaşının himayesi (rehberliği)

altında Chinon'a gitmeni emrediyorum.

Jan: (Yüzü parlar, ellerini çırpar.) Ah, komutanım! Şu anda ermişler (veliler) gibi nurdan bir taç taşıyorsun başında.

Poulengy: Nasıl kralın huzuruna çıkacak?

Robert: (Biraz şüpheliyle başındaki aylayı aradıktan sonra) Bilmem. Benim huzuruma (katıma) nasıl çıktığı? Dauphin

şunu başından savabilirse (uzaklaştırabilirse) gözüme

girer doğrusu. (Ayağa kalkar.) Kızı Chinon'a göndereceğim. Kendisini benim yolladığımı söyleyebilir. Ötesine karışmam (müdahale etmem). Benden bu kadar.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Tiyatro - 5

5. **Sezar:** Canına korku düşse de, Sezar gözünü yıldırır da, yürekli bir kadın, büyük bir kraliçe gibi karşılayacak-sın onu, hiç ürkmeden, hiç kaygılanmadan... Elin titrer, benzin sararır, sesin boğuklaşırsa seni bekleyen gecedir, ölümdür. (Kleopatra inler.) Gelgelelim seni hükümdarlığa layık görürse yanı başında tahta oturtup Mısır'ın gerçek melikesi yapar.

Kleopatra (Umutsuzca): Bir bakışta benim ciğerimi sö-ker. Yutacak göz var mı onda?

Bu parçadaki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıda-kilerden hangisidir?

- A) Sıralama yanlışlığı   B) Deyim yanlışlığı
C) Tamlama yanlışlığı   D) Ek yanlışlığı
E) Nesne eksikliği

6. İngiliz edebiyatının 1856-1950 yıllarında yaşamış usta sanatçılarından. Tiyatro yazarlığından önce müzik, ti-yatro eleştirileri ve roman yazmıştır. Oyunları, yazıldığı çağın olaylarının ve düşüncelerinin ilerisindedir. 1925'te Nobel Edebiyat Ödülü'nü almıştır. 1938 yılında filme çe-kilen *Pygmalion* adlı oyunu ile en iyi uyarlama senaryo dalında da Oscar kazanmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait değildir?

- A) *Sezar ile Cleopatra*   B) *Silahlar ve Adamlar*
C) *Jan Dark*   D) *Candida*
E) *Üç Kız Kardeş*

7. - - - -, *Faust* adlı eserinde evrensel bir insanlık trajedisini işlemiştir. Faust felsefeyi, tıbbi, doğa bilimlerini, dinî bilim-leri araştırmış; gençlik ve olgunluk çağında yeryüzünün sırlarını çözmek için çabalamıştır. Onun bu arayışı şey-tanı rahatsız etmiştir. Çünkü Faust şeytana akıl ve bilgi yoluyla direnmektedir. Faust'u doğru yoldan çıkarmak için onun bunalımlar içinde olduğu bir gece karşısına çı-kan şeytan ona dünya hazlarını vaat ederek onu kandırır. Eserin sonunda şeytanın oyununa geldiğini anlayan Fa-ust, tövbe ederek pişmanlığını dile getirir ve Allah tarafın-dan bağışlanır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangi-si getirilmelidir?

- A) Friedrich Schiller   B) Bertolt Brecht
C) Samuel Beckett   D) Henrik İbsen
E) Wolfgang von Goethe

8. **Cyrano:** Seviyorum, azizim!

Le Bret: Pek güzel ama kimi?

Cyrano: Kimi sevebilirim?

Le Bret: Kuzenin Magdeleine bu! Eminim. Hemen gidip kendisine anlatsan!..

Cyrano: Nasıl?

Yüzüme iyi bak da sonra söyle fikrini!

Bu burun insanda bir ümit, bir temenni

İmkânı bırakır mı? Kendimi aldatamam,

Biliyorum, ah, yalnız girerim bazı akşam,

Zamanın itir gibi dolduğu bir bahçeye,

Ve zavallı burnumla, içime dolsun diye,

Koklarım uzun uzun bütün mevsimi, sonra

Dalarım parça parça süzülen ışıklara...

Le Bret: Kederlenme, sevgi, bir baht işidir.

Sende ruh asaleti var güzellik yerine.

Bu parçadaki kahramanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cyrano duygularını mensur ifadelerle dile getirmiştir.
B) Cyrano dış görünüşüyle ilgili özgüvensizlik yaşamak-tadır.
C) Le Bret, Cyrano'ya aşkını itiraf etmesi yönünde telkinde bulunmaktadır.
D) Cyrano cesur, duygulu, gururlu bir kişiliktir.
E) Le Bret önemli olanın fiziksel özellikler değil kişilik ol-duğunu belirtmektedir.

9. **Vladimir:** Boş konuşmalarla zamanımızı harcamayalım! (Bir an, şiddetle) Fırsat varken bir şeyler yapalım! Her gün birilerinin bize ihtiyacı olmuyor. Aslında özellikle bize ihti-yaç duymuyorlar. Başkaları da daha iyi olmasa bile aynı derecede bizim yaptıklarımızı yapabilirlerdi. Kulaklarımız-da çınlayan şu yardım çığlıkları bütün insanlığa yöneltil-miş! Ama burada, zamanın bu anında, istesek de iste-mesek de bütün insanlık bizim. Çok geç olmadan bundan yararlanalım! Ne dersin? (Estragon hiçbir şey söylemez.) Kollarımızı kavuşturup yardım etmenin iyi ve kötü yanları-nı hesaplarken cinsimize kötülük etmediğimiz doğru. Kap-lan hiç düşünmeden hemcinsinin yardımına koşar ya da çalılıkların kuytularına siner. Ama sorun bu değil. Sorun burada ne yaptığımız. Ve cevabı bildiğimiz için mutluyuz. Evet, bu uçsuz bucaksız karmaşada kesin olan tek bir şey var. Godot'nun gelmesini bekliyoruz. Ya da gecenin çök-mesini. (Bir an) Buluşacağımız yere saatinde geldik ve bu da sonu işte. Aziz değiliz ama buluşacağımız yere saatin-de geldik. Kaç insan böyle bir şeyle övünebilir?

Bu parça aşağıdaki tiyatro terimlerinden hangisinin örneğidir?

- A) Tirat   B) Diyalog   C) Jest
D) Mimik   E) Balat